



Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Det Radikale Venstres Militærpolitik

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1908

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

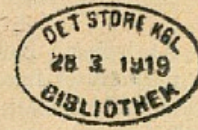
Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

6c/1912



Det radikale Venstres Militærpolitik.

Den Stilling, som det radikale Venstre og dets Repræsentant i *Forsvarskommissionen* nu indtager overfor den saakaldte *Forsvarssag*, var engang alle Venstremænds Stilling, i hvert Fald aabenbart og officielt. Paa Venstres Program stod i første Række Militærudgifternes Nedbringelse, og hertil føjedes som et Hovedpunkt, forinden Enkelthederne i Militærordningen nævnedes: ubetinget Modstand mod at København gjordes til en Fæstning enten tillands eller tilvands. Herom var alle enige, og den Omstændighed, at Højre i Provisoricaarene ulovligt forøgede Militærudgifterne og at Regeringen ved et Grundlovsbrud anbragte Fæstningsværker omkring København skulde ikke synes egnet til at forandre Venstres Stilling og Mening i denne Sag.

Danmark kan ikke forsvare sig.

Det radikale Venstre bygger sin Opfattelse paa Overbevisningen om, at Danmark ikke formaar at forsvare sig — en Overbevisning, som i Virkeligheden alle Mennesker i Landet deler og som ogsaa hyppigt kommer frem i Modstandernes Udtalelser, men som man endnu hyppigere søger at skjule gennem overpatriotiske Fraser. Alle ved, at Danmark, saa lille som Landet er og saa udsat og med en saa vaabenmægtig Nabo ved sin Sydgrænse, i Tilfælde af Krig og af en hvilkensomhelst Krig, er ganske ude af Stand til at hindre en Fjende i at bemægtige sig de enkelte Landsdele. Dette gælder hvilken af Stormagterne vi vil tænke paa; fra de mindre Magter kan der ses bort: ingen forestiller sig Muligheden af en Krig med en Magt af vor egen Størrelse eller Lidenhed; men nogle mener, at vi kan indvikles i en europæisk Verdenskrig mellem Stormagterne. Men hvad enten det er Tyskland eller England man tænker paa, saa vil Resultatet blive det samme. Den fjendtlige Stormagt vil, uden at vi formaar at forhindre det — selv om vi opbød vor hele Styrke, selv om vi spændte Landet i Rustning til fuldstændig Forarmelse for os — ved Hjælp af den overvældende Styrke, over hvilken Stormagterne raader, inden ganske kort Tid besætte Danmark med sine Tropper, tilintetgøre vor Hær og erobre vore Fæstninger, hvor vi har bygget saadanne. Om denne vor Svaghed, om denne vor sikre Udsigt til Nederlag og Erobring har alle siden 1864 altid været enige.

Det befæstede København.

At befæste København enten tilvands alene eller baade tillands og tilvands er ligesaa unyttigt til Landets Forsvar som enhver anden militær Foranstaltning. Selv om vi havde Raad til at bygge og vedligeholde saa stærke og udstrakte Forter som Nutidens Krigskunst fordrer — hvad vi ikke har — saa vilde vi dog ikke have Mandskab til at besætte Forterne. Og selv om vi med Opbydelse af alle danske Mænd indenfor rimelige Aldersgrænser vilde forsøge at skaffe en tilstrækkelig Besætning, vilde en saa stor By som København ikke kunne udstaa en Belejring og et Bombardement længere end forholdsvis ganske kort Tid. Og naar hele det øvrige Land var i Fjendens Hænder, brandskattedes og hærgedes efter Krigens Vis, vilde aldrig København afvente Bombardementets Rædsel og Ulykke forinden Byen overgav sig. Hele det øvrige Land tabt — ogsaa Hovedstaden tabt.

Ogsaa dette har været Venstres Opfattelse i de sidste fyrretyve Aar. Og Venstre har altid ment, at naar Københavns Befæstning ikke var til nogen Nytte, saa var den til ubodelig Skade for Landet, maaske til uafvendeligt Fordærv for Danmarks Bestaaen. Ligegyldigt kan det ikke være, om København befæstes eller ikke.

I *Fredstid* vilde Naboers Opmærksomhed henledes paa vore Anstrengelser med at skabe København om til en stærk Fæstning. Og Fæstningen København vilde da gaa ind som et Led, der maatte paaagtes i de militære Betragtninger, som Stormagterne bygger deres Planer over, naar fremtidige Krigsmuligheder drøftes. København og derigennem Danmark vilde blive, hvad Grev Holstein-Ledreborg i sin Tid kaldte *interessant* o: af Interesse for krigsførende Magter i de nordlige Farvande.

Og i *Krigstid* vilde og maatte det da blive saaledes, at København vilde komme til at tilhøre den Magt, der kom først. Der vilde blive et kort Kapløb mellem de krigsførende Stater, om hvem der først kunde bemægtige sig det befæstede København. Det behøver næppe at siges, hvilken Magt der efter en Sandsynlighedsberegning vilde have størst Chance for at komme først.

Hvis København er aaben By, er den ikke interessant for nogen. Heller ikke er den udsat for Bombardement. Hvis Krig virkelig skulde rase i de danske Farvande — og Sandsynligheden for at en saadan Krig slet ikke kommer er dog værd at tage med i Betragtning — saa vilde København roligt kunne se en saadan Begivenhed under Øjne.

Ikke Afrustning.

Men selv om København ikke befæstes hverken til Vands eller til Lands og de nuværende Fæstningsværker sløjfes, og selv om Hær og Flaade ikke yderligere udvikles men tværtimod forringes, saa er dette dog ikke det samme som Afrustning. Aldrig har Venstre, end ikke det mest radikale, aldrig har til Eksempel Hørup nogensinde foreslaaet eller krævet Afrustning. En saadan Foranstaltning vilde

være at gøre Danmark interessant paa en anden Maade, men paa en ligesaa farlig Maade. Paa en Tid, hvor alle Magter ruster som ingensinde før i Verdenshistorien, kan ikke et lille Land pludselig selv udmærke sig ved den rene Vaabenløshed. Hvis der gaves i Europa et eneste Land, der afrustedes, kunde der altid tales om, hvorvidt Danmark skulde følge dets Eksempel eller ikke. Men naar der ikke findes et eneste, der har stillet Fremtidsidealet op som Maal for aktuel Politik, saa kan Danmark ikke gaa i Spidsen med Hensyn til Fantasterierne. Ubemærket i militær Henseende bør Danmark være. Derfor foreslaar det radikale Venstre saa ringe, saa billige Militærforanstaltninger som muligt — akkurat nok til at vi paa passende Maade kan siges at opfylde en lille neutral Stats Forpligtelser.

Militærforpligtelsen.

Denne gaar ikke længere end til i Tilfælde af Krig og hvis en krigsførende Magt trænger ind over Landets Grænser at fastslaa, at Neutraliteten er brudt og Territoriet krænket. Det forlanges ikke, at Danmark skal kaste sig ud i en Krig med den fremmede Magt og ud i en Alliance med dens Fjender — aldrig har man opfattet Ønsket om Neutralitetens Bevarelse paa denne Maade. Men de, som nu vil befæste København og udgive Millioner til Forøgelse af vor Militærstyrke, gaar ud fra at vor Neutralitet *vil* medføre Krig, og det da gælder om at være saa stærk som muligt i denne. Venstre har i en Menneskealder ment, at Neutralitetsforpligtelsen ikke strakte sig udover den blotte Konstateren, og har afvist al Tanke om, at Danmark skulde foranstalte Rustninger for i paakommende Tilfælde at kunne deltage i den af Neutraliteten paabudte Krig.

Naar det er saaledes, kan selvfølgelig vore Militærudgifter nedbringes betydeligt. Hvormeget er ikke let at sige, saalænge de bestaaende Love paalægger os en ganske bestemt Ordning og de deraf flydende Byrder. Men baade Hær og Flaade kan og skal indskrænkes, og naar de unødvendige og skadelige Fæstningsværker om København sløjfes, er det klart, at der vil kunne spares overmaade meget, selv om denne Besparelse ikke nu kan gøres nøjagtigt op. Principet er klart nok, selv om Beløbet ikke fastslaaes. Naar man blot er enig om, at Danmark *ikke kan* forsvare sig, at København *ikke skal* befæstes og at Militærudgifterne *bør* nedbringes, saa vil man nok komme til Besparelser af indgribende Betydning for vor hele Stats-husholdning.

Æren og Selvopgivelse.

Dog nogle ræsonnerer saaledes: selv om vi intet formaar for vort Forsvar, saa bør vi dog føre Krig for Ærens Skyld; Selvopgivelse er værre end Døden; en Mand, der for Eksempel ikke vil forsvare »sin Moder« mod et brutalt Overfald, er en fejj og æreløs Stakket. Dertil svarer vi; hvis én Mand og hans Moder angribes af 50 bevæbnede Personer, vil det lidet nytte ham og hende, enten han er bevæbnet eller ej og slet intet, om hans Vaaben har kostet flere eller færre

Penge. Thi for ham er Forsvar umuligt. Han kan dø bevæbnet istedetfor forsvarsløs — det er Forskellen. Men et neutralt Land, der ikke kan og derfor ikke vil forsvare sig, har større Mulighed for at undgaa Krig og Undergang end et magtesløst lille Land, der vil puste sig op til en Kamp, der paa Forhaand er afgjort.

Venstre vil Fred og i Fredstid berede Freden. Danmark kan ikke vente nogetsomhelst af en Krig. Det radikale Venstre hævder de Principer, som i en Menneskealder har været det samlede Venstres Standpunkt overfor et militaristisk Højre og dettes Sagkyndige.

De Sagkyndige skal man spørge om Enkeltheder og faglige Afgørelser. Men om det store Princip skal Folket spørges. Og det store Folk har altid her i Danmark forlangt og vil forhaabentlig ogsaa nu forlange to Ting:

Gør København til en aaben By! Bring Militærudgifterne ned!

Udgivet af Det radikale Venstres Landsforbund. 1908.



For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk